

TÉMY DIZERTAČNÝCH PRÁC NA AKADEMICKÝ ROK 2025/26

Študijný odbor filológia

Študijný program aplikované cudzie jazyky v odbornej komunikácii

doc. Mgr. Zuzana GAŠOVÁ, PhD.

1. Jazyková krajina ako priestor pre marketingové stratégie

Linguistic landscape as a space for marketing strategies

Cieľ práce: Cieľom práce je zmapovať marketingové stratégie vo vybranom areáli verejného priestoru (jazykovej krajiny) v závislosti od vybraných faktorov (ako napr. lokalizácia, textový typ, typ nosiča) a na báze empirického prístupu vytvoriť kategorizáciu persuasívnych stratégií v danom komunikačnom rámci.

Anotácia práce: Práca je venovaná výskumu jazykovej krajiny z pohľadu fungovania jazyka ako nástroja persúázie v konkrétnej komunikačnej situácii.

Téma pre dennú formu štúdia

2. Komparácia terminológie vybranej oblasti práva pre jazykový pár nemčina – slovenčina v kontexte translatológie

Comparison of terminology in a selected field of law for the German-Slovak language pair in the context of translatology

Cieľ práce: Cieľom práce je poukázať na špecifiká právnej terminológie vo vybranej (zvolenej) oblasti z translatologickej perspektívy v rámci jazykového páru „nemčina – slovenčina“ a na základe výsledkov analýzy konkrétnych termínov navrhnúť vhodné prekladateľské riešenia.

Anotácia práce: Práca porovnáva terminológiu vybranej oblasti práva v jazykovom páre „nemčina – slovenčina“ a poukázať na rozličnú mieru ekvivalencie jednotlivých termínov v závislosti od špecifik právnych systémov. Na základe analýzy vybraných termínov zachytávajúcej sémantické, pragmatické a i. zvláštnosti termínu má autor/ka práce poukázať na úskalia translácie vybraných termínov a navrhnúť vhodné prekladateľské riešenia.

Téma pre externú formu štúdia

doc. Mgr. Mária SPIŠIAKOVÁ, PhD.

1. Využitie umelej inteligencie pri preklade ekonomických textov z angličtiny do slovenčiny: Terminologická presnosť, štylistická primeranosť a potenciál pre profesionálnu prax

The Use of Artificial Intelligence in the Translation of Economic Texts from English into Slovak: Terminological Accuracy, Stylistic Appropriateness and Potential for Professional Practice

Cieľ práce: Cieľom je porovnať výstupy generované rôznymi AI systémami (napr. Google Translate, DeepL, ChatGPT) navzájom a s ľudským prekladom a navrhnúť odporúčania pre profesionálne využitie AI v oblasti prekladu ekonomických dokumentov (napr. výročných správ, analýz trhu, finančných zmlúv).

Anotácia práce: Práca skúma možnosti a limity umelej inteligencie pri automatizovanom preklade ekonomických textov z angličtiny do slovenčiny. Zameriava sa na tri hlavné aspekty: terminologickú presnosť, štylistickú primeranosť prekladu a praktickú využiteľnosť výstupov AI v ekonomickej a prekladateľskej praxi.

Téma pre dennú formu štúdia

2. Porovnanie stratégií inkluzívneho jazyka v slovenčine a španielčine/angličtine/francúzštine/nemčine: lingvistické, sociokultúrne a ideologické aspekty

Comparison of inclusive language strategies in Slovak and Spanish/English/French/German: linguistic, sociocultural and ideological aspects

Cieľ práce: Analyzovať a porovnať, ako sa v slovenčine a španielčine/angličtine/francúzštine/nemčine vyvíjajú a používajú jazykové stratégie na vyjadrenie rodovej inklúzie, a aké spoločenské, kultúrne a inštitucionálne faktory tento vývoj ovplyvňujú.

Anotácia práce: Dizertačná práca sa bude venovať analýze a porovnaniu spôsobov, akými slovenčina a španielčina/ angličtina/francúzština/nemčina riešia otázku inkluzívneho jazyka, najmä v súvislosti s rodovou (ne)neutralitou. Zameria sa na jazykové prostriedky, ktoré sa používajú na zahrnutie rôznych rodových identít, ako aj na spoločenské diskusie, ktoré tieto jazykové zmeny sprevádzajú.

Téma pre externú formu štúdia

PaedDr. Eva STRADIOTOVÁ, PhD.

1. Sila metafory: kognitívne a rétorické funkcie metafor v bulvárnej a serióznej žurnalistike

The Power of Metaphor: Cognitive and Rhetorical Functions of Metaphors in Tabloid and Quality Journalism

Cieľ práce: Cieľom doktorandskej práce je komplexne preskúmať a identifikovať metafory používané v bulvárnych a serióznych novinách pri zobrazovaní spoločenského života, s dôrazom na ich kognitívnu funkciu, emocionálny účinok a schopnosť formovať verejnú mienku.

Anotácia práce: Dizertačná práca sa zaoberá úlohou metafor pri formovaní verejnej mienky v rámci dvoch kontrastných typov mediálneho diskurzu: bulvárnej a serióznej žurnalistiky. Na základe kognitívnej lingvistiky, štúdií médií a rétorickej analýzy skúmame, ako metafory fungujú nielen ako štylistické prostriedky, ale aj ako základné nástroje na rámcovanie reality, ovplyvňovanie emócií a usmerňovanie interpretácie spoločenského života.

Téma pre externú formu štúdia

doc. Mgr. Radoslav ŠTEFANČÍK, MPol., Ph.D.

1. Sekuritizácia migračného diskurzu v strednej Európe po roku 2015

Securitisation of migration discourse in Central Europe after 2015

Cieľ práce: Cieľom práce je zistiť, ako politickí aktéri v krajinách V4 artikulovali tému medzinárodnej migrácie po roku 2015 a Identifikovať hlavné naratívy a argumentačné stratégie, ktoré politickí lídri využívali na legitimizáciu svojich postojov k migrácii so zameraním na lexikálno-štylistickú úroveň jazyka.

Anotácia práce: Dizertačnej práca sa bude zaoberať procesom sekuritizácie migračného diskurzu v krajinách strednej Európy po roku 2015, kedy v Európe dochádza k výraznému nárastu migračných tokov smerujúcich do Európy z regiónu severnej Afriky a krajín Blízkeho východu. Politické elity využívajú rétoriku o migrácii ako hlavnú mobilizačnú tému, hoci dovtedy stála migrácia na okraji politického záujmu. Práca je zameraná na otázku, ako sa migrácia stala predmetom bezpečnostného diskurzu, teda ako bola vnímaná a prezentovaná ako hrozba pre národnú bezpečnosť, domáci trh práce, kultúrnu identitu a sociálnu stabilitu. Hlavnou metódou výskumu bude kvalitatívna analýza politických prejavov, legislatívnych dokumentov, mediálnych výstupov a verejných diskusií v krajinách strednej Európy ako Slovensko, Česko, Maďarsko a Poľsko. Zvláštny dôraz je kladený na úlohu politických elít a médií pri formovaní verejného vnímania migrantov.

Téma pre externú formu štúdia

doc. PhDr. Ildiko NÉMETHOVÁ, PhD.

1. Úloha interkultúrnej kompetencie pri formovaní líderskej identity

The Role of Intercultural Competence in Leadership Identity Formation

Cieľ práce: Cieľom tejto dizertačnej práce je analyzovať, akým spôsobom interkultúrna kompetencia ovplyvňuje proces formovania líderskej identity v kontexte kultúrne diverzifikovaných a globalizovaných pracovných prostredí. Výskum sa sústreďuje na skúmanie vzťahu medzi kultúrnou inteligenciou, hodnotovou orientáciou a identitárnym ukotvením lídrov v rôznych fázach ich profesionálneho rozvoja. Zámerom je vytvoriť

analyticko-konceptuálny rámec, ktorý objasní mechanizmy prepojenia medzi interkultúrnymi kompetenciami a osobnostnou integráciou líderskej identity.

Anotácia práce: Dizertačný výskum sa zameriava na identifikáciu a analýzu interkultúrnych faktorov, ktoré spoluutvárajú proces formovania líderskej identity v prostredí multikultúrnych a nadnárodných organizácií. Teoretický rámec vychádza z modelu Korn Ferry Leadership Architect™, konceptu kultúrnej inteligencie (Livermore), kultúrnych dimenzií podľa Erin Meyer a teórií etického a adaptívneho líderstva (Northouse). Metodologický prístup kombinuje kvalitatívne hĺbkové rozhovory so štruktúrovaným dotazníkovým zisťovaním, pričom sa opiera o spoľahlivé a vedecky overené nástroje na meranie interkultúrnej kompetencie a líderských spôsobilostí. Analýza je zameraná na porovnávanie údajov naprieč rôznymi odvetvovými a geografickými kontextmi s cieľom identifikovať vzorce a odlišnosti vo formovaní líderskej identity. Záverečným výstupom výskumu bude konceptuálny model líderskej identity utváratej v interkultúrnom kontexte a súbor praktických odporúčaní pre systematický rozvoj líderských kompetencií v rámci akademického a firemného vzdelávania.

Téma pre externú formu štúdia

Doc. Mgr. Ing. Katarína SERESOVÁ, PhD.

1. Komunikačné a jazykové aspekty nemeckej destinačnej reklamy z pohľadu kvalitatívnej analýzy

Communication and linguistic aspects of German destination advertising from the perspective of qualitative analysis

Cieľ práce: Cieľom dizertačnej práce je analyzovať jazykové a komunikačné prostriedky používané v nemeckej destinačnej reklame so zameraním na ich funkciu v procese persuzívneho ovplyvňovania príjemcu. Práca sa usiluje identifikovať dominantné jazykové stratégie a rétorické postupy, ktoré prispievajú k formovaniu obrazu destinácie, a posúdiť ich účinnosť v kontexte medzikultúrnej marketingovej komunikácie.

Anotácia práce: Práca sa zameriava na lingvistickú a komunikačnú analýzu nemeckej destinačnej reklamy, pričom vychádza z korpusu vybraných textov z online marketingových kampaní. Pomocou kvalitatívnej textovej analýzy identifikuje najčastejšie jazykové prostriedky a štylistické stratégie, ktoré slúžia na vytváranie pozitívneho obrazu propagovaných miest. Osobitný dôraz sa kladie na metaforiku, slovné hračky, apelatívnosť a kultúrne referencie, ktoré sú významnými nástrojmi persuzívneho pôsobenia. Práca zároveň reflektuje interkultúrne aspekty komunikácie a špecifiká jazykovej konštrukcie destinačnej atraktivity v nemeckom jazyku. Výsledky analýzy poskytujú pohľad na to, ako jazyk formuje turistické očakávania a vnímanie destinácií v nemecky hovoriacom mediálnom priestore.

Téma pre externú formu štúdia

1. Obrazy žien v médiách anglicky hovoriacich krajín

Representations of Women in English-Language Media

Cieľ práce: Cieľom doktorandskej práce je predstaviť a analyzovať formy, akými sú ženy reprezentované v médiách anglicky hovoriaceho sveta, a zhodnotiť, ako tieto reprezentácie ovplyvňujú spoločenské vnímanie ženských rolí, identity a ich postavenia v spoločnosti. Práca sa zameriava na rôzne druhy médií (televízia, reklama, sociálne siete a pod.) a skúma, či a ako sa mení obraz žien v kontexte kultúrnych, historických a spoločenských zmien. Zároveň sa usiluje identifikovať stereotypy, jazykové naratíva a vizuálne stratégie, ktoré prispievajú k formovaniu tradičných predstáv o ženách.

Anotácia práce: Záverečná práca analyzuje obrazy žien v médiách anglicky hovoriacich krajín a skúma, akým spôsobom médiá prispievajú k formovaniu spoločenského vnímania ženských rolí a identity. Analyzuje tieto obrazy v rôznych typoch médií (v televízií, reklame a na sociálnych sieťach) a hodnotí, ako sa reprezentácie žien menia v čase a v rámci rôznych kontextov. Práca zároveň identifikuje pretrvávajúce stereotypy, ako aj lingvistické naratíva. Cieľom je ponúknuť komplexný pohľad na to, ako médiá ovplyvňujú postavenie žien v spoločnosti a prispievajú k podporovaniu rodových stereotypov.

Téma pre externú formu štúdia

2. Postavenie menšín v súčasnej americkej spoločnosti

The position of minorities in contemporary american society

Cieľ práce: Hlavným cieľom záverečnej doktorandskej práce pod názvom „Postavenie menšín v súčasnej americkej spoločnosti“ je analyzovať historický vývoj postavenia menšín v americkej spoločnosti (ich sociálneho statusu, ekonomických možností, vzdelávania a zastúpenia v médiách a americkej spoločnosti). Súčasne bude cieľom aj identifikovať problémy a výzvy, ktorým v súčasnosti čelia, ako sú napr. diskriminácia, stereotypy, rasová nerovnosť alebo jazykové bariéry a navrhnúť odporúčania, ktoré by mohli zlepšiť postavenie menšín a podporiť ich rovnosť v americkej spoločnosti.

Anotácia práce: Doktorandská práca sa zaoberá postavením menšín v súčasnej americkej spoločnosti s dôrazom na ich sociálne, ekonomické a politické začlenenie. Cieľom je analyzovať historický vývoj vzťahov medzi menšinovými skupinami, identifikovať hlavné problémy, ktorým čelia v každodennom živote, a zhodnotiť aktuálne postoje v politike smerujúce k podpore rovnosti. Práca skúma postavenie menšín v oblastiach ako vzdelávanie, zamestnanosť, zdravotná starostlivosť, zastúpenie v politike či médiách. Zároveň ponúka porovnanie medzi jednotlivými skupinami a regiónmi USA, a navrhuje odporúčania, ktoré by mohli prispieť k spravodlivejšej a vyrovnanejšej spoločnosti.

Téma pre externú formu štúdia